

K r o o n i k a

- - - - -

2011. aasta esimese poole keelesündmusi

24. veebruaril anti J. F. Wiedemanni keeleauhind üle Tartu ülikooli emeriitprofessorile Tiit-Rein Viitsole.

23. veebruaril võttis Riigikogu vastu keeleseaduse.

10. märtsil peeti Tartus Mati Ereli 70. sünnipäevale pühendatud Emakeele Seltsi kõnekoosolek. Ettekannetega esinesid Heli Laanekask, Liina Lindström ja Helen Plado.

11. märtsil tähistati Rootsis Göteborgi Eesti Kodus emakeelepäeva. Emakeelest ja kultuurist uues kontaktsituatsioonis rääkis Kristiina Praakli.

11. märtsil esitles Martin Ehala Tartu ülikoolis nutitelefoniga õigekirjarakendust „Sõnar”.

14. märtsil toimus emakeelepäeva ettekandekoosolek „Kauni emakeele kaitseks – meie igapäevases kõnepruugis” Tallinnas Rahvusraamatukogus. Ettekannetega esinesid Peep Ilmet, Anu Lamp, Õie Alt ja Einar Kraut.

14. märtsil toimus keeleteokonkursi lõpuüritus Vastseliina gümnaasiumis. 2010. aasta parima keeleteo auhinna (ka rahvaauhinna) sai MTÜ Jumalalaegas ja Eesti Hoiuraamatukogu töörühm eestikeelsete hääljuhendite väljatöötamise eest pimedate tehnilistele abivahenditele. Osales president Toomas Hendrik Ilves. Üritus salvestati ja sellest korraldati veebi otseülekanne.

14. märtsil toimus emakeelepäeva ettekandekoosolek Eesti Rahva Muuseumis. Ettekannetega esinesid Madis Arukask, Reet Kasik, Arne Merilai. Anti üle Gustav Suitsu luulepreemia Ene Mihkelsonile.

15. märtsil toimus eesti keele päev Helsingi Eesti majas. Esinesid Helin Puksand, Jüri Valge, Maili Vesiko-Liinev ja Mai Frick.

17. märtsil andis haridus- ja teadusminister Tõnis Lukas Tallinnas Teaduste Akadeemia saalis kätte auhinnad 2010. aasta parimate eesti-keelsete kõrgkooliõpikute eest. Auhinnatuteks osutusid Ain Raal („Farmakognoosia”) ja autorite kollektiiv Aleksander Elango, Endel Laul, Allan Liim, Väino Sirk, Veronika Varik („Eesti kooli ajalugu. 2. köide. 1860. aastaist 1917. aastani”). Ettekannetega esinesid Piret Kuusk ja Jüri Valge.

24. märtsil peeti Tallinnas Emakeele Seltsi aastakoosolek. Ettekandega „Anton Thor Helle toimetajakäekirjast” esines Annika Kilgi, ametlikus osas tehti kokkuvõtteid möödunud aastast ning valiti seltsile kaks uut auliiget: Valve-Liivi Kingisepp ja Mati Ereht.

16. aprillil pidasid Emakeele Seltsi väliskeelepäeval Moskvast ettekanded Jaak Viller, Arne Merilai, Katrin Kern ja Liisi Laineste.

27. aprillil toimus Väike-Maarjas F. J. Wiedemanni keelepäev. Ettekannetega esinesid Wiedemanni keeleauhinna 2011. aasta laureaat Tiit-Rein Viitso ja Valve-Liivi Kingisepp.

27. aprillil toimus Tallinna ülikoolis Emakeele Seltsi eripedagoogika teemaline kõnekoosolek. Ettekannetega esinesid Anna-Maria Ülviste, Piret Soodla ja Mairi Männamaa.

28.–29. aprillil korraldasid eesti keele instituut ja Tallinna ülikool Tallinnas 10. rakenduslingvistika kevadkonverentsi. Kutsutud esinejateks olid Riho Grünthal teemal „Keelekeskkonna hõrenevad võrgustikud: keeleidentiteedi lagunemine ja ülesehitamine vepsa keele näitel”; Martin Ehala teemal „Vene keel Baltikumis”; Nick Andon teemal „Task-based language teaching: the way forward or just another passing fad?” ning Ulla Richardson teemal „Effective training practices in reading education with different languages”. Konverentsi raames töötasid teise keele omandamise, lastekeele ning keelepoliitika tööpajad.

14. mail peeti Münchenis Emakeele Seltsi keelepäeva. Ettekannetega esinesid Tõnu Tender, Heli Laanekask, Kristiina Praakli, Tiit Hennoste, Maigi Vija, Krista Kerge ja Piret Suidt.

19. mail tutvustas HTMi keeleosakond eesti keele instituudis Eesti keelehariduspoliitika ülevaadet ehk keeleprofili.

31. mail peeti Tartus Emakeele Seltsi kõnekoosolek „Keeltest, kohanimisest ja hoiakutest”. Ettekanded olid Kadri Sõrmuselt, Helena Sulkalalt ja Kadri Koreinikult.

8. juunil Johannes Aaviku Seltsis peetud kõnekoosolekuga tähistati seltsi auesimehe Helgi Vihma 80. sünnipäeva.

9. juunil võttis Vabariigi Valitsus määrusega nr 71 vastu „Eesti kirjakeele normi rakendamise korra”.

27. juunil toimus Emakeele Seltsi korraldatud J. V. Veski päev teemal „Eesti keele arengukavast ja Eesti keeltest”. Ettekannetega esinesid Tõnu Tender, Jüri Valge, Birute Klaas-Lang ja Anna Verschik.

27. augustil sai teoks Emakeele Seltsi keelepäev Ruhnul. ESi esimees Helle Metslang tutvustas kohalikele ja saarekülalistele seltsi tegemisi ja kingituseks kaasa toodud keeletrükiseid, ettekannetega esinesid Urmas Sutrop, Jüri Valge, Anu Haak ja Reili Argus.

28.–30. augustil korraldas Tallinna ülikool rahvusvahelise konverentsi „Rahvuskeeled teaduses ja kõrghariduses”. 30. augustil toimus terminoloogia ümarlaud „Raalinduse ja sidetehnika eesti oskussõnad”.

30. augustil kaitses Tartu ülikoolis Karen Kuldnokk doktoriväitekirja teemal „Militaarne retoorika. Argumentatsioon ja keeleline mõjutamine Eesti kaitsepoliitilises diskursuses”.

30. augustil kaitses Tartu ülikoolis Kai Tafenau doktoriväitekirja teemal „Uue Testamendi tõlkimisest Rootsi ajal: käsikirjad, tõlkijad ja eesti kirjakeel”.

31. augustil kaitses Tallinna ülikoolis Heete Sahkai doktoriväitekirja teemal „Teine grammatika. Eesti keele teonimede süntaks konstruktsioonipõhises perspektiivis”.

19. septembril toimus „Eesti keele ja kultuurimälu (2009–2013)” programmi eesti keele mooduli vahekonverents eesti keele instituudis.

21. septembril korraldas TLÜ EKKI emakeeleõpetuse infokeskus Tartu ülikoolis mälestusõhtu Eduard Väari 85. sünniaastapäeva auks ja esitles professori mälestusteost „Keeleteadlane Eduard Väari. Artikleid ja bibliograafia”, mis on ilmunud sarja „Eesti keele ruum” 6. numbrina.

23. septembril toimus Tallinna ülikoolis Emakeele Seltsi korraldatav iga-aastane üliõpilaskonverents. Seekordsel konverentsil kõnelesid

Tartu ja Tallinna ülikooli üliõpilased keelest ja ajaloost ning keelest ja koolist.

26. septembril toimus venekeelse „Õpilase ÕSi” esitlus Riigikogu hoones.

29. septembril toimus Tallinnas Teaduste Akadeemia saalis keelefoorum. Esitati kokkuvõtte „Eesti keele arendamise strateegia 2004–2010” täitmisest ja esitleti seire lõppraportit. Ettekannetega esinesid Birute Klaas-Lang, Pirkko Nuolijärvi, Auli Hakulinen, Urmas Varblane ja Triin Vihalemm. Osalesid ja esinesid sõnavõtuga president Toomas Hendrik Ilves ning haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo.

30. septembril ja **1. oktoobril** toimus Tallinnas rahvusraamatukogus rahvuskaaslaste programmi II konverents, mille teemade hulgas olid olulisel kohal keeleküsimused. Osalesid ministrid Jaak Aaviksoo ja Rein Lang.

6. oktoobril toimus Narvas eesti keele õppe koolitusseminar alusharidusõpetajatele „A-B, hakka pähe! Mängust keeleni ja keelest mänguni”. Esinesid Jüri Valge, Anne Kaskman, Piret Voolaid, Eda Kalmre, Virve Tuubel. Külastati Eesti Rahva Muuseumi näitust „Muuseum näitab keelt” Narva muuseumis.